

NOTA D'OPINIÓ

LA BARRERA INFRANQUEJABLE DEL MINIMIS

La integració econòmica europea, a través del Mercat Comú, és, molt probablement, un dels avenços econòmics més destacats de la història. El comerç sense barreres dins de la Unió Europea no només ha permès el desenvolupament i creixement de les nostres societats en les darreres dècades, sinó que també les ha cohesionat.

Les normes a les ajudes d'Estat són una de les eines principals per mantenir la igualtat justa d'oportunitats dins del Mercat Comú, necessària per evitar desavantatges competitiu que distorsionin la Unió. Malgrat això, avui dia encara hi ha territoris desavantatjats a la Unió Europea respecte a l'accés al Mercat Comú. Continuen existint barreres per a alguns, no aranzelàries, sinó geogràfiques. És el cas de les illes de la UE.

Ningú pot qüestionar que les característiques físiques i geogràfiques de les illes, produeixen desequilibris evidents a les empreses que hi resideixen. La insularitat implica una sèrie de desavantatges per a les activitats econòmiques de les indústries situades a les illes com són el cost més gran del transport aeri i marítim davant del terrestre, les operacions addicionals d'estiba i desestiba, el cost afegit de disposar d'emmagatzematge addicional a la península i l'increment de l'estoc de cobertura.

La normativa actual estableix un sistema de compensacions al transport de mercaderies que persegueix la finalitat de coadjuvar a corregir els desavantatges esmentats que es deriven del fet insular. Aquesta normativa estableix en els seus principis que les mesures que s'introdueixen, no impliquen cap privilegi, precisament perquè l'objectiu és dotar d'un sistema de compensacions que intenta corregir els desavantatges que la insularitat causa a les activitats econòmiques. De fet, quan s'apliquessin íntegrament només reduirien parcialment el cost real del transport marítim de mercaderies, mantenint-se aquest encara per sobre del terrestre per a una distància equivalent.

No obstant això, aquests ajuts queden subjectes al règim de mínimis pel que de facto no cobreixen de manera realista i efectiva, l'objectiu inicial de coadjuvar a corregir els desavantatges que per a les activitats econòmiques es deriven del

fet insular. Aquesta desigualtat només podria desaparèixer si les normes comunitàries d'ajudes d'Estat fossin més flexibles amb les empreses que resideixin a illes.

És per això que amb vista a la renovació del Reglament (UE) 1407/2017 de la Comissió relatiu a l'aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea a les ajudes de minimis, **és del tot necessari que aquest Reglament deixi d'aplicar-se o en tot cas, que aquesta regla de *minimis* que fixa l'ajuda màxima a percebre actualment amb un límit màxim de 275.000 euros que poden rebre al llarg d'un període de tres anys exclusivament pel transport de mercaderies, s'augmenti fins als 600.000 euros anuals, per a aquelles empreses amb seu a illes que depenen exclusivament del transport marítim i aeri per importar i exportar productes dins del Mercat Comú.**

Com queda reflectit en diferents informes externs, el teixit industrial balear s'ha reduït a la meitat com a conseqüència de la crisi del 2008, passant de 700 empreses que participaven en el sistema de compensació a unes 300 el 2015. A partir de llavors la recuperació ha estat molt lenta i el 2020 es trobava a l'entorn de les 330 – 350, fet que evidencia una clara pèrdua de competitivitat de les empreses localitzades a les Illes Balears.

A més, **el fet que aquestes empreses hagin de compartir el sostre de l'acumulat de minimis del transport marítim de mercaderies amb altres tipus de línies d'ajuts del reglament com ara la modernització industrial, digitalització, o també amb la subvenció bruta equivalent de línies de préstecs, bonificació de interessos, garanties, avals i similars, incentiva la deslocalització cap al continent i pot generar efectes no desitjables.**

Caldria aprofitar que durant el segon semestre de 2023, Espanya assumirà la presidència del Consell d'Europa com a moment clau per a poder resoldre aquesta qüestió tan perjudicial pel teixit empresarial de les nostres illes.

Maó, 25 de gener de 2023